

és karom a lap két oldalán lelóg. A semmibe. Aztán. Arcomat kezembe temetem. Vagy: felhúzott térdel kuporgok, arcomat két térdem között lehajtom. Amióta látom a fényt, még inkább körém sűrűsödött a sötét. Egészen elszoktam a fájdalomtól. Ma megpróbáltam felidézni magamban, milyen volt; nem sikerült. Egészen felizgatott a dolog. Nyelvemet hozzászorítom a fogamhoz, de a fájdalom emlékét nem sikerül rekonstruálnom. A nap hátralevő részében ezzel foglalkozom. Mondanom sem kell, hiába. *csütörtök* Olyan fájdalomra ébredtem, amelyhez hasonlóra nem emlékszem. Régóta nem voltak fájdalmaim, már valósággal meg is feledkeztem arról, milyen az, ha fáj. Most ismét tudom. Létezni annyi: fájdalmat érezni. Fájni. Fájni kívül, belül. Érezni a testet, amely kitölti az űrt fájdalommal. Másként hogyan is szerezhetnénk tudomást testünkről, ha nem a jelentkező fájdalom által? Sehogy. Egy sajgás a szuvas fogadban, és tudhatod: vagy. 8. Fekszem hason. Karom keresztirányban kitérve, megmarkolom a lap széleit. Eszeveszett erővel koncentrálok, hogy felemeljem magam lapostul, mindenestül. Izmaid megfeszülnek, minden érzékem a lap megragadott két pontjára összpontosul. *augusztus* Egész nap hahózik. Tenyeremet a szám köré formázom, és elkiáltom magam: HAHÓ! Azután számolok huszonötig, és megint: HAHÓ! Semmi válasz. Válasz nem érkezik sosem. Tudom. Előre tudom. Attól én még hahózhatok, hogy tudom: nincs remény. Remény: azt jelenti: visszhang. Visszhang – azt: szilárd tárgy. Nincs remény. *augusztus* Nézem a fényt. A fénylő pontot a fekete térben. Egészen megszoktam. Amióta Ő van, én egyedül vagyok

Pacskovszki Zsolt

FAGY

Hajnóczy Péter emlékére

– megáll az ablak előtt, kipillant a hólepte kertre, megszívja a fogát, visszafordul a szoba felé, az ajtóhoz siet, lenyomja a kilincset, kilép az előszobába, szőrmekabátot akaszt le a fogasról, belebújik a kabátba, durva kötésű, kockás sálát a kabátgallér köré tekeri, végigméri magát a tükörben, begombolja, lesimítja a kabátot, a sáspakáért nyúl, fejére húzza, végigméri magát a falitükörben, igazítja a sapkán, aprót kohint, lenyomja az ajtókilincset, kilép a teraszra, becsapja az ajtót, átvág a kerten, a kapuhoz siet, lenyomja a kapukilincset, kilép az utcára, behúzza a kaput, kabátzsebéből kulcsosomót halászik elő, kettőre csukja a kaput, elteszi a kulcsot, aprót köhint, kabátzsebébe sullyesztí a kezét, ujjával megtapintja a kulcsot, megmarkolja, nehézkesen lépked a hóban, arca vörösre dermed, orrlyuka összerándul, a levegő beleszip a tüdejébe, állát a kabát gallérja közé, a sálba mélyesztí, nem tud az orrán át lélegezni, a száján kapkodja a levegőt, megtorpan, egy villanyoszlop mellett hullá fekszik a hóban, bakancsával átfordítja az arcán fekvő testet, az arc lila, a szem fagyottan dülled kifelé, a pupilla óriási, a kék ajak szétnyílvá, odvas fogak buknak kifelé, aprót köhint, megszívja a fogát, tovább-

megy, a levegő belesíp a tüdejébe, állát a kabát gallérja közé, a sálba mélyesztí, nem tud az orrán át lélegezni, a száján kapkodja a levegőt, megtorpan, a hóval tömött víz-elvezető árokban férfi fekszik, teste még ráng, szeme már üvegesedik, keze az ágyékán két puffedt, fekete húsdarab, a férfi szeme kikerekedik, megmerevedik, a fej fél-rebicsaklik, a jég borította nadrágszár utolsót rándul, a sötétlila ajak szétnyílik, töredezett, sárga fogak buknek kifelé, aprót köhint, megszívja a fogát, az orrát, továbbmegy, a levegő belesíp a tüdejébe, állát a kabát gallérja közé, a sálba mélyesztí, nem tud az orrán át lélegezni, a száján kapkodja a levegőt, egy villamos felé tart, a jármű mozdulatlan, az utastér üres, a vezetőfülkében vörös hajú nő borul a vezérlőpultra, kihúzza a kezét a zsebéből, tenyerével nekifeszül az ajtónak, az ajtó nem enged, bele-rüg a bakancsával, az ajtó bereccsen, szétnyílik, fellép a járműre, kinyitja a vezetőfülke ajtaját, megmarkolja a nő haját, felemeli a fejét, az arc kőkemény, hamuszurke, a szemgolyókat óriási, barnáskék szemhéjak borítják, a nő ajkához nyúl, szétfeszíti a vastag, csontos száját, protézis bukik kifelé, elereszti a nő fejét, kezét sietve a kabátzsebbe dugja, sarkon fordul, lelép a villamosról, aprót köhint, megszívja a fogát, az orrát, továbbmegy, a levegő belesíp a tüdejébe, állát a kabát gallérja közé, a sálba mélyesztí, nem tud az orrán át lélegezni, a száján kapkodja a levegőt, fájdalom hasít az ujaiba, megtorpan, a fájdalom belenyilall a csuklójába, megborzong, a szeme könnyezik, teste megdermed a kabát alatt, feleszmél, aprót köhint, megszívja a fogát, az orrát, továbbmegy, a levegő belesíp a tüdejébe, állát a kabát gallérja közé, a sálba mélyesztí, nem tud az orrán át lélegezni, a száján kapkodja a levegőt, megtorpan, kezét kihúzza a zsebéből, a kulcs a markában van, visszadugja a kulcsot a zseb mélyére, aprót köhint, lenyomja a presszóajtó kilincsét, átemeli lábát a küszöbön, beteszi maga mögött az ajtót, meleg csapja meg az arcát, szaglőhámját édes likőrszag, cigarettafüst borzolja meg, a lármában kávéfőzőgép prúszköl, körbetekint, végigpillant az arcokon, sokan vannak a helyiségben, férfiak, nők egyaránt, a pultnak dőlnek, összegubóznak az asztaloknál, a pult felé indul az asztalok között, megszívja a fogát, az orrát, megtorpan, rágyújt, a helyiség fojtogató füstje elereszti a torkát, továbbindul, szűk helyen, két férfi között támaszkodik a pultra, kigombolja a kabátot, a kabát felengedve, puhán omlik szét a testén, sapkáját feljebb tolja a homlokán, a cigarettája kialudt, ajka közé szorítja a cigarettát, megsercint egy gyufát, a cigaretta végét a lángba tartja, odanyújtja a lángot a jobb oldali szomszédjának, a gyufát a földre pottyantja, rátapos a sarkával, a vendéglős ránéz, aprót köhint, egy fél barackot kér, a vendéglős a pultra koppintja a poharat, kezét átemeli a szomszédja vállán, remegő ujjakkal fogja meg a poharat, felhajtja az italt, másik kezével szájához emeli a cigarettát, a füstöt mélyre szívja, sóhajt, megszívja a fogát, az orrát, int a vendéglősnek, egy fél barackot kér, a vendéglős a pultra koppintja a poharat, kezét átemeli a szomszédja vállán, remegő ujjakkal fogja meg a poharat, felhajtja az italt, másik kezével szájához emeli a cigarettát, a füstöt mélyre szívja, sóhajt, megszívja a fogát, az orrát, hátrább lép a pultról, mutatoujjával megpöccinti a cigarettát, a hamu a földre hull, visszatolakszik a két férfi közé, sóhajt, megszívja a fogát, az orrát, int a vendéglősnek, egy fél barackot kér, kezét átemeli a szomszédja vállán, remegő ujjakkal fogja meg a poharat, felhajtja az italt, másik kezével szájához emeli a cigarettát, a füstöt mélyre szívja, sóhajt, megszívja a fogát, az orrát, hátrább lép a pultról, mutatoujjával megpöccinti a cigarettát, a hamu a földre hull, felemeli a tekintetét, a szeme megakad egy nön, a nő az egyik asztalra könyököl, vastag fustkarikákat fúj, meredten áll a pult előtt, kutat az emlékezetében a zold macskaszem, az ondolált szőke haj, a vörösre festett körmök után, fájdalom lüktet végig

halántékán, öklével megdörzsöli a homlokát, sarkon perdül, visszatolakszik a két férfi közé, int a vendéglősnek, a vendéglős belecsókol egy kövér nő fülébe, a nő vihogva ugrik tovább, a vendéglős mosolyogva lép oda hozzá, felgyúri a kabátja alját, nadrágzsebéből pénzt markol ki, a pénzt a vendéglős száraz tenyerébe olvassa, megbiccenti a fejét, hátrább lép, körbepillant, a földre pottyantja a tövig égett cigarettát, bakancsával rátapos a csikkre, az ajtó felé indul, a nő asztala előtt megtorpan, a nő felemeli fátyolos tekintetét, már nem fújja a füstkarikákat, a nő asztalra fektetett kezét figyel, az ujjak megmozdulnak, a vörös kormók vibrálni kezdenek az asztal lapján, a szeme szúr, teste elernyed, csaknem megpördül, csaknem a padlóra zuhan, riadt mozdulattal kap az asztal felé, az asztal két lába megemelkedik, rezeg picit a furnérlap, aztán megáll, az asztal fölé hajol, arca most egészen közel kerül a nő arcához, mosolyba rándítja a szája sarkát, viszontlátásra, zihálja a nő arcába, viszontlátásra, hajtja le a nő a fejét, eleresztü az asztalt, kiegyenesedik, továbbindul az ajtó felé, hirtelen elmosódik előtte minden, a szeme szúr, teste elernyed, csaknem megpördül, csaknem a padlóra zuhan, riadt mozdulattal kap egy asztal felé, az asztal lapján megrezdülnek a poharak, bocsánat, rebegi, eleresztü az asztalt, kiegyenesedik, továbbindul az ajtó felé, hirtelen elmosódik előtte minden, a szeme szúr, teste elernyed, csaknem megpördül, csaknem a padlóra zuhan, riadt mozdulattal kap az ajtókilincs felé, a zár nyelve csattanva ugrik ki a helyéről, a jeges levegő az arcába csobban, kilép a hóba, az ajtót becsapják mögötte, az ajtó lapja nekidobban a hátának, megborzong, begombolja a kabátját, a sapkát a fülére húzza, a kabát ráfeszül a testére, nehézkesen lépked a hóban, arca vörösre dermed, orrlyuka összerándul, a levegő belecsíp a tüdejébe, szorosan markolja a kulcs-csomót a zsebében, megcsúszik, nincs már ideje előhúznia a kezét, orra vágódik, az állat fájdalom hasítja szét, kiráncigálja a kezét a zsebéből, tenyerére támaszkodik, megemeli a vállát, arca alatt piros vérpetyyek lyuggatják ki a havat, nyelvvel végignyal az ajkán, nem érzi a vér ízét, négykézláb csúszik előre a hóban, a meglazult sál kövé dermed a nyakán, az orra fekete, rücskös csizmatalpba ütközik, belekapaszkodik a csizmába, próbál felhúzódkodni, a bakancsa alól kicsúszik a talaj, a hulla mellé zuhan, belemarkol a hulla zubbonyába, a hulla egy rendőr, elengedi a zubbonyt, sikerül felegyenesednie, meredten nézi gorbedt ujjait, leguggol, ujjait a férfi ajkához irányítja, megpróbálja szétfeszíteni a sötét, csontos anyagot, ujjai lecsúsznak róla, felegyenesedik, belerúg az arcba, belerúg újra, az egyik szemgolyó félrebicsaklik, továbbindul, keze ernyedten lóg a combja mellett, behunyja a szemét, ajka szétnyílik, szájával kapkodja a levegőt, megszívja a fogát, az orrát, homloka egy fálnak koccan, kinyitja a szemét, hátrább lép, a falon megsárgult plakát lóg, összeszorítja a fogát, körbepillant, betolja a plakát melletti ajtót, lábát áttemeli a küszöbön, megbotlik, átzuhan egy testen, fekvé marad a földön, megborzong, próbál feltápászkodni, könyöke összecuklik a teste alatt, lassan csúszik előre a földön, ujjá hegyével megérint egy rácst, lassan csúszik előre a földön, átgymöszöli kabátja ujját a rácson, behajlítja a karját, nekifeszül a rácsnak, sikerül feltérdelnie, fejét a rácsnak veti, harapja a levegőt, másik karját is áterölteti a rácson, nekifeszül, sikerül felegyenesednie, kirángatja a kezét a rácsból, a vér kiszalad a homlokából, megpördül, csaknem a padlóra zuhan, megáll, körbetekint a félhomályban, a szeme félig kitárt ajtón akad meg, elindul a nyílás felé, bakancsával az ajtó lapja mögé nyúl, kirúgja az ajtót a sarkával, belép a nyílásba, sötétség ereszkedik a szemére, elindul a sötétben, talpa alatt enyhén lejt lefelé a padló, nekiutközik egy szék támlájának, óvatosan indul tovább, kezével tapogatja a székek karfáját, a padló

emelkedni kezd, a széksor véget ér, suta léptekkel halad előre a sötétben, térde neki-puffan a vászon előtti emelvénynek, visszafordul, kezét előrenyújtva botorkál visszafelé, leroskad az egyik székre, meredten bámul maga elé, az emelvény felett halvány folt dereng fel, lehunyja a szemét, a folt erősödik, a lámpák hirtelen kialusznak, a sus-torgás elhalkul, trombitaszó harsan, dobpergés rezegteti meg a hangszórókat, fekete-fehér képek villannak fel, a híradó, egy éles, lelkes hang élteti teli torokból a tankok dübörgését, a lövedékek sikítását, a karjában kisfiút tartó, mosolygó katonát, a film elszakad, sárgán vibrál a vászon, gongszó hallatszik, egy oroszlán elbődül, metro goldwyn mayer, autó robog a ködben, a hátsó ülésen szőke hajú lány, a szájába rongycsomót tömtek, halántékának revolvercső szegeződik, arcán rémület, a kod feloszlik, hófedte, puhakék hegycsúcsok tűnnek elő, a film elszakad, fehér fényt ont a nyári nap, a tenger a fürdőzők lábának csapódik, hirtelen elborul az ég, kövér cseppekkel zuhog az eső, egy nő nemi szervén záporoznak a cseppek, a vászon elsötétül, az égen kifényesedik a hold karéja, a film elszakad, lángolni kezd a szivárvány színeiben, felnyitja a szemét, feltápáskodik a székről, a karja könyékből befelé görbül, nem bírja kiegyenesíteni, az emelvényhez lép a sötétben, ráfekteti a karját, ránehezedik a testével, megpróbál felhúzódkodni, egy gomb leszakad a kabátjáról, megzörren a padlón, lehajol, keresi a gombot a padlón, nem érez a kezével semmit, lábával kutat a gomb után, fájdalom nyilall a halántékába, visszafordul az emelvényhez, ráfekteti a karját, ránehezedik a testével, megpróbál felhúzódkodni, egy gomb leszakad a kabátjáról, megzörren a padlón, lehajol, keresi a gombot a padlón, nem érez a kezével semmit, lábával kutat a gomb után, fájdalom nyilall a halántékába, visszafordul az emelvényhez, ráfekteti a karját, ránehezedik a testével, megpróbál felhúzódkodni, egy gomb leszakad a kabátjáról, megzörren a padlón, lábával kutat a gomb után, fájdalom nyilall a halántékába, visszafordul az emelvényhez, ráfekteti a karját, ránehezedik a testével, megpróbál felhúzódkodni, az utolsó gomb kigombolódik a kabátján, odakap a sálhoz, alábújtatja a kezét, letépi a sálat a nyakáról, beleharap a levegőbe, leráncigálja magáról a kabátot, ráfekteti a karját az emelvényre, ránehezedik a testével, felhúzza magát, lábát fellendíti az emelvényre, felfordul a lakkozott deszkalapra, beleharap a levegőbe, próbál feltámaszkodni, a könyöke kicsuklik alóla, legurul az emelvényről, a kabátra zuhan, megemeli a fejét, a kabát belső zsebe után tapogat, nem tudja kiegyenesíteni az ujjait, ráakad a zseb hasítékára, megpróbálja kihúzni a cigarettásdobozt, középső és gyűrűsujja közé kerül a doboz, próbálja összeszorítani az ujjait, reszket a keze, arcizmai összerándulnak, beharapja a száját, kiszakítja a dobozt a zsebből, a doboz gyufaskatulyát ránt magával, felsóhajt, megszívja a fogát, próbálja kitapintani a dobozban a cigarettákat, csak egyetlen szál van a dobozban, a cigaretta kipottyan a kabátra, föléje emeli az arcát, ajkát a cigarettához irányítja, nyelvvel próbálja kitapintani a füstszűrős végét, bent a cigaretta a szájában, összeszorítja az ajkát, a gyufa után nyúl, kézfejét rányomja a skatulya lapjára, másik kezének mutatóujjával tolja kifelé a skatulya belső részét, felsóhajt, reszket a keze, arcizmai összerándulnak, beharapja a száját, keze élével próbálja kirángatni a skatulya belső részét, a skatulya felbillen, átbukdácsol a csuklóján, a gyufaszálak szétszóródnak, megpróbál ujjai közé venni egy szálat, reszket a keze, kipottyantja szájából a cigarettát, gyufát vesz ajka közé, a skatulyát két keze közé szorítja, végighúzza a gyufafejet a skatulya oldalán, apró szikrák villannak a sötétben, a gyufa lánggra kap, a kabátra pottyantja a gyufát, ajkával a cigaretta után nyúl, a gyufa már elaludt, új gyufát vesz a szájába, végighúzza a gyu-

fafejet a skatulya oldalán, apró szikrák villannak a sötétben, a gyufaszál kettétörik, új gyufát vesz a szájába, a gyufa foszforos vége kerül a nyelvéhez, kiköpi a gyufát, újabb szálát vesz a szájába, végighúzza a gyufafejet a skatulya oldalán, apró szikrák villannak a sötétben, a gyufa lángra kap, a kabátra pottyantja a gyufát, ajkával a cigaretta után nyúl, szájába veszi a cigarettát, a láng felé nyújtja, a láng fellobban, belekap a kabátba, a füst feketére festi a cigarettát, hátrarántja az arcát, reszketve gurul odébb, megkapaszkodik az emelvény szélében, sikerül feltápáskodnia, mélyet szív a cigarettából, lábával próbálja eltaposni a tüzet, a kabát lángba borul, hátralép, belerúg a kabátba, a cigaretta kicsúszik a szájából, gurul a cigaretta a padlón, térdre rogygan, ajkával a cigaretta után kap, bent van a cigaretta a szájában, mélyeket szippant a filterből, a füstöt az orrán fújja ki, fél térden marad, meredten nézi a tüzet, a láng átlobban a székekre, recsegve ég a fa, a füst a mennyezetre csap, meredten nézi a tüzet, a cigaretta megégeti az ajkát, kiköpi a csikket, megszívja a fogát, meredten nézi a tüzet, a lángok megvilágítják a termet, a tűz gyorsan terjed, arca felé csapnak a lángnyelvek, feltápáskodik, rogyadozik a térde, hátrább imbolyog, combja nekiütődik az emelvénynek, megfordul, a vásznon sárga kígyó tekereg, sóhajt, köhögés rázza meg a tüdejét, a kijárat felé indul, megáll a tűz előtt, a lángok felé nyújtja a kezét, fájdalom görbíti be az ujjait, gyorsan terjed a tűz, megkapja az ujját, felszisszen, átlép egy lángoló székdarabon, megfordul, meredten nézi a tüzet, a lángok gyorsan terjednek, visszalép a tűzhöz, melegíti a kezét, egy lángnyelv megkapja az ujját, felszisszen, reszkető lábbal hátrál kifelé, meg-megérinti a még ép székeket, a tűz gyorsan terjed, mind vakítóbb a fényesség, az ajtó előtt megáll, meredten nézi a kormosodó plafont, a vásznon sárga kígyók tekerőznek, a tűz gyorsan terjed, sarkával kirúgja az ajtót, kifordul az előtérbe, félhomály borul rá, pulóvere összerándul, inge és teste közé becsúszik a metsző hideg, visszatántorodik az ajtóhoz, meredten nézi a tüzet, egy lángnyelv kicsap az ajtón, hátrahököl, megszívja a fogát, az orrát, száján át kapkodja a levegőt, halántéka lüktet, kifelé indul, megpördülnek vele a homály borította falak, homlokából kiszalad a vér, a földre zuhan, fájdalom hasít végig a gerincén, oldalra hajtja a fejét, beleharap a levegőbe, megvonaglik a teste, beleharap a levegőbe, próbál előbbre csúszni, arca végighorzoslódik a padló kövén, vergődik előre a kövön, a tűz gyorsan terjed, a lángok belekapnak az ajtóba, milliméterenként csúszik előre, ujjával kitapintja a rácsot, milliméterenként csúszik előre, kezét átgymöszöli a rácson, próbálja behajlítani a karját, nekifeszül a rácsnak, a tűz gyorsan terjed, plakátok pörkölődnek le a falról, sikerül felhúznia magát, feltérdel, fejét a rácsnak veti, harapja a levegőt, másik karját is áterőlteti a rácson, nekifeszül, megpróbál felhúzódkodni, visszaroggyan, a térdét fájdalom hasítja szét, nekifeszül a rácsnak, megpróbál felhúzódkodni, nekifeszül a rácsnak, megpróbál felhúzódkodni, nekifeszül a rácsnak, milliméterenként húzza fel magát, kirántja a kezét a rácsból, megpördül, a vér kiszalad a homlokából, a bejárati ajtó mögötti hullára zuhan, hullámos, hosszú haj érinti meg az arcát, a szem lehunyva, a kökemény ajak kissé szétnyílván, beleharap a szájba, az orrba, a hosszú szempillákba, nem érez semmit, a tűz gyorsan terjed, lángol a falat borító faburkolat, mészdarabok potyognak a mennyezetről, füst lepi be a helyiséget, mozdulatlanul fekszik a hullán, a tűz gyorsan terjed, a belső helyiségben recsenve zuhognak a gerendák, megrándul a teste, lefordul a hullárról, a hátán fekszik, fejét oldalra csapja, beleharap a levegőbe, nyitva marad a szája, a nyelve remeg a szájpaddlásában, a szemhéja ráborul a szemére, a tűz gyorsan terjed, kékessárga fény csapódik az előtérbe, a füst szétszabdalja a fényt, reszket az egész épület, mozdulatlanul fekszik a két test egymás mellett, gomolyog a

füst, reccsennek a deszkák, reszket az egész épület, a két test mozdulatlanul fekszik egymás mellett, a füst gomolyog, deszkák reccsennek, az egész épület reszket, a tűz gyorsan terjed, lángol az egész épület, a két test mozdulatlanul fekszik egymás mellett, a füst gomolyog, deszkák reccsennek, az egész épület reszket, a tűz gyorsan terjed, a tűz elborít mindent –

Kurdi Imre

TERVEK, SÍRBESZÉD

Hogy melyikünknek jut vajon az a megtisztelő, ám egyszersmind nagyon is kétes feladat, hogy elmondja a másik felett a sírbeszédet, melyben visszatekintve, mintegy mellékesen említés tételük erről a beszélgetésről is, mivel ki fogjuk érdemelni, kétségtelenül, azt az izét – erről, többek között, beszélgettünk a Lánc hídon Budáról Pest felé menet, nyilván azon alkalmak egyikén, midőn az Arany Fácánban adtunk randevút egymásnak, majd a szokásos erőleves (tojással) elfogyasztása után sétálni indultunk a Moszkva tér – Mártírok útja – Margit híd – Duna-part – Lánchíd – Deák tér útvonalon. De visszatérve a szereposztás akkor felvetett és mind ez idáig meg nem válaszolt kérdésére, csupán matematikailag nézve és a zavaró mellékkörülményektől eltekintve az esélyek továbbra is nagyjából ötven-ötven százalék arányban oszlanak meg, jóllehet merőben valószínűtlen, hogy bármelyikünk is hajlandó volna még